

Kiállítás Indiában

Nemrég adta át V. V. Giri, India elnöke az 1970. évi nemzetközi gyermekrajz-pályázaton részt vevő magyar gyerekeknek az elnyert díjakat, és most újból alkalom nyílik a jövő évi pályázaton való részvételre. Az 1971. évi Shankar nemzetközi gyermekrajz-pályázatra újból meghívták a tehetséges magyar gyermekek műveit Indiába. Minden gyermek, aki 1955. január 1. után született, vagyis 15 éves korig részt vehet a versenyen munkájával. (MTI)

Tudomány és gyakorlat az építőiparban

Az Építéstudományi Intézetben csütörtökön került sor először az építőipari kivitelező vállalatok igazgatóinak ankétjára. A tudomány és a gyakorlat szorosabba fűzését szolgálta ez a tanácskozás. Dr. Szabó János akadémiai levelező tag, az építésügyi és városfejlesztési miniszter első helyettese elmondta, hogy a kutatóintézet vállalati szervezeti működésének kialakításakor a minisztérium vezetői attól tartottak, hogy a kutatók nem kapnak elegendő és megfelelő tudományos megbízást a kivitelezőktől. Korábban ugyanis az összes megbízásnak harmadnegyed részét a minisztérium adta az intézetnek, s csak negyedét a vállalatok. Az aggodalom feleslegesnek bizonyult. Az ankétot a kutatók és a gyakorlati szakemberek elősorsban azokról a gépezési és munkaszervezési módszerekről tárgyaltak, amelyek-

Ülést tartott a III. kerületi tanács

Tegnap, csütörtökön ülésezett a szegedi III. kerületi tanács az alsóvárosi párt-szervezet helyiségében. A napirendi javaslatok előtt Vincze Antal vb-elnök beszámolt a tanács határozatainak végrehajtásáról és a végrehajtó bizottság két tanácsülés közti munkájáról. Ezt követően dr. Bödő István igazgatási osztályvezető értékelte a III. kerületi tanács vb szakigazgatási szerveinek hatósági tevékenységét. Részletesen be-

számolt az egyes osztályok munkájáról, a lakossággal való kapcsolatáról. Megállapította, hogy a területi szakigazgatási szervek a törvényesség megtartásával látják el munkájukat. Szükségesnek tartja azonban, hogy a jövőben még fokozottabb figyelmet fordítsanak az államigazgatási munka és munkastílus további javítására, a bürokratikus vonások leküzdésére. Sziládi Sándor és Hernádi János hozzászólása után a tanácsülés a beszámolót elfogadta.

Végezetül interpellációk hangzottak el. Borka László, Kiss Istvánné, Gyuris István, Kasza Júlia, Sziládi Sándor, Zsikó Istvánné, Tanács Antal, Teleki Ferenc, Csanádi Balázs, Bors István, Kurunczi István, Virág István, Rajcsányi András és Nagy Istvánné kérdéseire, javaslataira Vincze Antal vb-elnök válaszolt.

Országos őrsvetítő- találkozó Szegeden

A hét végén második alkalommal rendezi meg a Magyar Úttörők Szövetsége Országos Elnöksége az élenjáró őrsvetítő találkozóját. Tavaly Eger fogadta az ország legjobb őrsvetítőit, ezúttal Szegeden kerül sor a találkozóra.

A megyék küldöttei szombaton délelőtt érkeznek Szegedre, ahol a város legjobb őrsvetítői fogadják, s egyúttal vendégül is látják őket. Az őrsvetítőket további dél-

előtti programjában városnézés, ismerkedés szerepel, s ha az időjárás megengedi, megkoszorúzzák a Sárgeüllőtelepen levő munkásmozgalmi emlékművet is.

Délután fél 3 órai kezdettel az Ifjúsági Ház nagytermében kerül sor a tanácskozárra, amelynek fő programja — az úttörőmozgalom 25. évfordulójának méltó megünneplése érdekében — a csapatmunka erősítése, az őrsvetítői közösségek munkájának érdekesebbé, vonzóbbá tétele. Eppen ezért itt lesz az Országos őrsvetítő című lap által meghirdetett „Őrsöm kincse” című pályázat eredményhirdetése is. A pályázaton legjobban szerepelt őrsvetítők beszámolnak társaiknak „Őrsük kincseről”, azaz mindazokról az élményekről, munkákról, játékokról, amelyeket a többi őrsvetítő is jól felhasználhatnak, s érdekesebbé tehetik mozgalmi munkájukat. A magukkal hozott „kincsek” a tanácskozás ideje alatt rögtönzött kiállítást is rendeznek.

A tapasztalatcserét bemutató jellegű klubfoglalkozás követi, majd az úttörő kulturális szemlén aranyérmeket nyert szegedi úttörők adnak műsort az országos találkozón résztvevők tiszteletére.

Befejezetlenül

Szokatlan műfaj, szokatlan mű: mindenekeztől erre szükséges a néző figyelmét felhívni. A mozikban ugyan manapság nem ritka a dokumentum, a riport, se tiszta, se játékfilm-elemekkel kevert, vegyes formában. Vas Judit új filmje, a *Befejezetlenül* azonban nemcsak riport, illetve lényegét tekintve nem az, hanem — mint az alcíme mondja — tudományos-lélektani film; ez nagy különbség. A riportban így vagy úgy, de benne van vagy benne kellene lennie a közéleti szenzáció valamelyik elemének-fokának. Tudományos filmben is lehet ilyen motívum, de csak a háttérben. Ebben a műfajban a megismerésre választott-kijelölt folyamat leírása és elemzése a lényeg. Puritánabb, aszketikusabb műfaj tehát ez, az alkotók és a nézők szempontjából egyaránt.

De hát miről van szó ebben a filmben? Témája any-

Új filmek

nyira egyszerű, pontosabban sokszor feldolgozott, hogy valamire való riportert talán már nem is venné tollára. A film főhőse Editke, egy külvárosi kamaszlány, akinek édesanyja alkoholista, nevelőapja pedig goromba; a kislány az elviselhetetlen otthoni légkör miatt megszökik hazuról, később nevelőotthonba kerül. Ki nem olvasott már ehhez hasonló érzelmes témáról? Csak hát ebben a filmben nem a pusztán érdekes, hanem a *folymat*, az állapotok részletezése. Nem riporteri, hanem a tudományos megközelítés. A film rendezője még a megszokott riporteri csattanóról is lemond, hangsúlyozva szándékainak és céljainak különlegességét. A filmnek nincs befejezése, csattanója — erre utal a cím —, nem oldódik meg semmi, a lezárást a jövőre, az időre bízza. De hát van-e ennek így értelme? Kézzelfogható eredmény nélkülű filmet csinál-

A szabad idő veszélyei

Amikor még, egyébként nem olyan régen, a szabad idő növekedéséről; mint a jövő lehetőségéről beszélünk, szinte mindenki azt várta, hogy az emberek a több szabad időt elsősorban művelődésre fordítják majd. Aztán a várt lehetőség valóság lett és kiderült, hogy a szabadidő-többlet alig vagy talán egyáltalán nem gyümölcözik a művelődésben. Kiderült, hogy az emberek nem olvasásra, tárlatlátogatásra, színházlátogatásra fordítják idejüket. Hanem mire? Bármennyire meglepő: elsősorban munkára.

Ami nem csökken

Mint a szociológiai vizsgálatok kimutatták, felszabadult idejükre a férfiak másodállást, fuszást vállaltak, az asszonyok mosnak, takarítanak. A szabad idő növekedése egyáltalán nem vagy alig csökkentette a munkában eltöltött órák számát, sőt valójában és igazán még növelte is. S ez nemcsak nálunk, hanem világ-szerte így van, ott is, ahol még több a szabad idő, ott is, ahol magasabb az élet-színvonal. Amerikában például egészen elképesztőek a szabad időben vállalt külön-munka méretei. Egy város ipari üzemeiben például teljes automatizálást hajtottak végre, s ezzel a munkaidő 32 órára csökkent. Az így felszabadult időt azonban a dolgozók nem szabadidőként használták fel. Negyven százalékuk még egy fél állást vállalt, azaz 48 órában dolgozott, 20 százalékuk pedig még egy teljes állást vállalt, vagyis 64 órát töltött munkaidőben!

Az az elképzelés, hogy a munkaidő csökken és a szabad idő növekszik csak történelmi méreteken, évtizedes vagy évszázados távlatokban igaz; a mai helyzet ellentmondásos. Az azonban bizonyos, hogy a szabad idő értékesítésében a kulturálódás pillanatnyilag jelentéktelen szerepet játszik. Ha — most már tudjuk — naivitás is azt képzelné, hogy az emberek szabad idejükben szaladnak a művelődési otthonokba meg a könyvtárakba, a kulturálódásnak ez a háttérbe szorulásá mindenképpen nyugtalanító. Akkor is az, ha tudjuk, hogy a többletmunkát nyilván azért vállalják az emberek, mert szükségük van a pénzre, s

azt se kell bizonygatni, hogy takarításra és mosásra is szükség van.

Igények és arányok

De valamiféle aránytartásra is. Persze nem igénytelenségre. Nem rossz dolog, ha valaki autót vagy nyaralót akar, az sem rossz, ha ezért külön dolgozik; más-képpen ez nagyon nehezen megy. De az már igenis rossz, ha valakinek minden idejét ez tölti ki. Az az élet, amelynek egyetlen tartalma a pénzszerezés, nem harmonikus. Az eszköz, amikor cél-lá válik, önmaga ellen fordul, értelmét veszti. A harmonikus emberi életből nem hiányozhat a művelődés, a kultúra nagy értékeivel való ismerkedés.

De milyen legyen ez a művelődés? Ez a kérdés azért fontos, mert nálunk a több szabad idővel együtt született, illetve terjedt el a televízió, korunknak ez a nagy és fontos találmánya, s nemcsak hogy első helyre került az emberek szórakoztatásában, művelődésében, de nagyon sok ember számára rögtön kizárólagos eszközzé is vált. Nagyon sokan azzal intézik el a világgal való kapcsolattartást, hogy megnézik a tévét, a legfontosabbra, a művelődés még elsősorú eszközzé, az olvasásra már nincs idejük. S ez, nem a tévévezetés gyerekbetegsége. Amerikában például, ahol jóval régebben van tévé, mint nálunk, nagyon sokan több

időt töltenek a képernyő előtt, mint amennyit munkahelyükön. Akik így nézik a tévét, nyilvánvalóan semmit sem olvasnak. Sokak bizonyára úgy vélik, ebben a dologban a prédikálás nem sokat ér. Valamit talán azért mégis. Szeretnénk nyugtalanlanná tenni azokat, akik kizárólag a tévét használják művelődésre. Arra szeretnénk biztatni őket, lépjenek tovább.

Emberi teljesség

A szabad idő elveszti funkcióját, hozzájárulását az emberi kiteljesedéshez, ha a művelődés nem kap benne szerepet. Ez a fogalmazás talán nem mindenkit érdekel. De amit az emberi kiteljesedésnek — nevezünk, nem valami semmit sem jelentő, elvont spekuláció, hanem beletartozik egyebek közt az ember egészsége is. A túlhajszoltság — bármilyen legyen az oka —, még rövidebb távon is veszélyeztet az ember egészségét, hosszabb távon pedig biztosan tönkreteszti.

Bármennyire banálisnak látszik: a szabad idő mai problémái végső fokig ide torkoltnak. Egy svájci szociológus az emberekre leselkedő veszélyek közé sorolta a szabad időt is. Valami igaza van. A szabad időt veszélyesen is el lehet tölteni. De választási lehetőségeink vannak. Dönthetünk értelmesen is!

Ókrós László

Válaszol az illetékes

Mit süt a pék?

Lapunk október 15-i számában „Mit sütsz, kis pék?” cím alatt közzétett Kun Sándor (Göndör sor 20.) olvasónk panaszait a szegedi kécskésüzem vezetője megválaszolta. Az írásra válaszként érkezett a Szegedi Sütőipari Vállalattól. Közlik, előtűk értékesítésében a kulturálódás pillanatnyilag jelentéktelen szerepet játszik. Ha — most már tudjuk — naivitás is azt képzelné, hogy az emberek szabad idejükben szaladnak a művelődési otthonokba meg a könyvtárakba, a kulturálódásnak ez a háttérbe szorulásá mindenképpen nyugtalanító. Akkor is az, ha tudjuk, hogy a többletmunkát nyilván azért vállalják az emberek, mert szükségük van a pénzre, s

letti, a vállalat valóban készíti ilyet is. Ez azonban rendkívül munkálgényes, elég szakemberük sincsen hozzá, így a jövőben valószínűleg még kevesebb kerül a szegedi Sütőipari Vállalattól. Közlik, előtűk értékesítésében a kulturálódás pillanatnyilag jelentéktelen szerepet játszik. Ha — most már tudjuk — naivitás is azt képzelné, hogy az emberek szabad idejükben szaladnak a művelődési otthonokba meg a könyvtárakba, a kulturálódásnak ez a háttérbe szorulásá mindenképpen nyugtalanító. Akkor is az, ha tudjuk, hogy a többletmunkát nyilván azért vállalják az emberek, mert szükségük van a pénzre, s

Megőrzés vagy helypénz?

Becker Ottó (Szeged, Bencúr utca 29.) olvasónk panaszával már foglalkoztunk egyszer. Arról írt, hogy a Marx téren segéd-motorke-rékpárjának megőrzéséért a városi tanács szolgáltató üzemének dolgozója a jogszámbélyegben előírt egy forint helyett három forintot számoltak fel. Dr. Farsang Lászlóné, a városi tanács kereskedelmi osztályának vezetője most levélben értesített bennünket, hogy ők is kivizsgálták az ügyet. Ennek során megállapították, hogy a Marx téren csupán kerékpárok megőrzésével foglalkoznak, melyekre egy forint díjtételt alkalmaznak.

Más járművekre azonban a Marx téren nem az őrzési díjat, hanem a piaci helypénzt számolják fel. A városi tanács piacokra és vásároknak vonatkozó rendelete szerint, ha az üres járművek a piac-területen fél óránál tovább helyezkednek el, a motorke-rékpár és kerékpár után három forint helypénzt kell fizetni. Tehát a piac területén a háromforintos díj felszámítása jogos volt. Az őrzési díjat a város területén egyöntetűen számolják, a Marx téri piacon azonban nem őrzési díjról, hanem piaci helypénzdíjról van szó.

Tanácskozott a bányászati világ- kongresszus előkészítő bizottsága

Varsóban 15 ország képviselőinek részvételével ülést tartott a 7. bányászati világkongresszus előkészítő bizottsága. A 7. világkongresszust a bányászati termelés szervezése és irányítása, témáról 1972-ben Romániában rendezik meg.

Az előkészítő bizottság foglalkozott egy többnyelvű bányászati szakszótár kiadásának kérdésével is. Határozatot hozott, hogy a 8. bányászati világkongresszust 1974-ben Peruban tartásuk meg. Témája: „A bányászat 2000-ben — távprognózisok”

Ö. L.